

Utbildningsdepartementet
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

2013-10-15
1 (5)
Dnr 2010:1549

Redovisning av Uppdrag

Av regleringsbrevet för budgetåret 2013 avseende Statens skolverk framgår under **”Återrapporteringskrav när det gäller vissa frågor”** punkt 9 att Skolverket senast den 15 oktober ska redovisa arbetet med att meddela legitimationer för lärare och förskollärare. Redovisningen ska omfatta perioden januari till september 2013 och där ska särskilt framgå antal ansökningar, antal meddelade legitimationer, handläggningstid samt kostnader fördelat på handläggning, it, information och övrigt, inklusive en kostnadsanalys. Därutöver ska en prognos av det totala antalet ärenden som kommer att beslutas under 2013 respektive 2014 samt de förväntade kostnaderna inklusive en kostnadsanalys för 2013 respektive 2014 lämnas.

Skolverket delredovisar i det följande arbetet med lärarlegitimationer för perioden 1 januari till 30 september 2013.

Ansökningar och legitimationer

Skolverket har under 2013 fram till och med den 30 september registrerat 164 346 ansökningar om lärarlegitimation. Av dessa har beslut fattats i 142 402 ärenden vilket motsvarar ca 87 % och 154 107 legitimationer.¹ Skolverket bedömer att ca 95 % av de ärenden som är inkomna fram till början av september kommer att kunna handläggas färdigt i tid för att de sökande ska kunna meddelas legitimation till december. De ansökningar som återstår är huvudsakligen sådana som rör behörighet i yrkesämnen, sökanden med utländska utbildningar och ett antal ärenden där det ännu inte klagjorts hur olika typer av utbildningar ska bedömas.

Handläggningstider

Skolverket handlägger ärenden efter ankomstdatum utifrån en uppdelning av olika typer av lärarexamina i olika kategorier. Det finns fortfarande ett antal ärenden som är inkomna under 2011 och 2012 där beslut ännu inte har fattats. Anledningen till detta är att dessa ärenden av olika anledningar är särskilt svårutredda. Det handlar till exempel om hur enskilda kurser inom en lärarexamen ska bedömas eller frågor om hur kurser inom olika områden och andra utbildningar än lärarutbildningar ska bedömas. I samtliga fall inväntas svar från lärosäten eller så pågår ett utredningsar-

---

¹ Vissa lärare får två legitimationer, en förskollärarlegitimation och en lärarlegitimation.

bete där Skolverket tillsammans med flera lärosäten arbetar fram bedömningsriktlinjer, exempelvis för hur olika civilingenjörsexamina ska bedömas tillsammans med en lärarutbildning. För yrkesämnena pågår ett särskilt utredningsarbete där myndigheten tar fram bedömningsriktlinjer ämne för ämne och påbörjar handläggningen vart eftersom riktlinjerna blir färdiga. Ytterligare en grupp av ärenden är sådana där den sökande har utbildning från annat land än Sverige. Den handläggningen är även den särskilt tidskrävande i och med att den utländska utbildningen ska bedömas av Universitets- och högskolerådet. Denna bedömning ska sedan kommuniceras med den sökande innan Skolverkets handläggning kan fortsätta. Sammanlagt rör det sig om ca 10 000 ärenden som är inkomna under 2011 och 2012 som kvarstår att handlägga varav ca hälften rör yrkesämnena och utländska utbildningar. Skolverket gör stora ansträngningar för att skynda på handläggningen av dessa ärenden men ser att merparten av de ärenden som rör yrkesämnena och utländska utbildningar kommer att handläggas under 2014.

Kvalitet i handläggningen

Skolverket utgår i sin handläggning från att de sökande ska få de behörigheter som de har rätt till utifrån sin utbildning. Det här har visat sig vara mer komplicerat än vad som kunnat förutses. Huvudsakligen beror detta på att lärarutbildningen har sett så olika ut över tid och att variationen mellan hur lärosäten har tolkat och förhållit sig till vid olika tidpunkter gällande regleringar är mycket stor. Detta har inneburit att handläggningen har medfört ett mycket stort och krävande utredningsarbete.

I de allra flesta fall lyckas Skolverket tillsammans med lärosätena avgöra vilka behörigheter olika utbildningar ska ge. Trots detta har ca 5000 lärare eller förskollärare av ca 142 000 beslutade ärenden på olika sätt varit missnöjda med sina behörigheter och velat ha en ändring av beslutet. Detta motsvarar drygt 3,5 % av samtliga beslutade ärenden. Av dessa ca 5000 ärenden har ca 3000 gått vidare till domstol.

Den vanligaste anledningen till att lärare är missnöjda och vill ha ändring av sitt beslut är att läraren anser sig vara behörig att undervisa i årskurser, ämnen eller skolformer som läraren inte fått behörighet i. När Skolverket får in en begäran om ändring av beslut görs först en bedömning av ärendet. I många fall tillkommer ny information som inte var känd vid grundbeslutet och som gör att Skolverket kan ändra beslutet och läraren kan helt eller delvis få den behörighet som önskas. Detta har fram till den 30 september skett i ca 1700 ärenden.

En grupp lärare kan inte ges de behörigheter som de önskar eftersom deras utbildning inte var avsedd för sådan behörighet och eftersom de inte heller uppfyller behörighetsförordningens krav. Ett antal av dessa lärare kommer att ha möjlighet att bli behöriga med stöd av de ändringar i skollagen och behörighetsförordningen som träder i kraft i december. Det kommer dock fortsatt att finnas lärare som inte kan få den behörighet de önskar. Detta beror på att det läraren uppfattar att han

eller hon har utbildning för inte stämmer överens med den information Skolverket får från lärosätena och inte heller uppfyller behörighetsförordningens krav.

Ett fåtal lärare önskar även att få bort behörigheter från sin legitimation men eftersom de i regel har fått rätt behörigheter utifrån sin examen kan Skolverket inte ta bort behörigheter som framgår av examensbeviset eller är ett resultat av genomförd utbildning. I enstaka fall har Skolverket felaktigt gett en behörighet som läraren inte ska ha. Dessa felaktigheter rättar myndigheten i den utsträckning det är möjligt.

Kostnader – utfall och prognos

Handläggning

I handläggningskostnader ingår kostnader för:

- handläggning av ansökningar på grundbeslutsnivå
- utredning av oklara examenbevis och kurser
- framtagande av bedömningsriktlinjer
- omprövningar
- projekt/arbetsledning

Kostnaderna för handläggning har tidigare bedömts vara som störst under perioden mars – oktober men i och med de ändrade behörighetsreglerna kommer Skolverket att behålla befintlig personal året ut. Den i särklass största utgiftsposten är bemanning följt av kostnader för ersättning till lärosäten.

Kostnaderna för hantering av omprövningar och överklaganden har ökat i takt med att Skolverket beslutat om fler legitimationer. Kostnaderna för överklaganden och juridiskt stöd finns upptagna under punkten information pga av Skolverkets interna organisation.

IT

I IT-kostnader ingår kostnader för:

- utveckling av handläggningssystem
- drift- och förvaltningskostnader

Kostnaderna för såväl systemutveckling och drift/förvaltning har tidigare bedömts vara relativt jämnt fördelade över året med viss övervikt på det andra halvåret. Denna bedömning gjordes i förhållande till att viss utveckling var tvungen att skjutas upp till hösten för att inte äventyra systemstabiliteten under de kritiska vår- och sommarmånaderna då många ärenden skulle handläggas varje vecka. De nya behörighetsreglerna kräver att systemet anpassas för att kunna ta emot och hantera nya typer av ärenden. Detta har trängt undan tidigare planerat utvecklingsarbete under hösten varför kostnadsprognosen minskats något. Även drift- och förvaltningskostnaderna ser ut att bli något lägre än vad som tidigare redovisats.

Information

I informationskostnader ingår kostnader för:

- informationsinsatser och deltagande i konferenser
- kostnader för Skolverkets upplysningstjänst som är relaterade till lärarlegitimationer
- överklaganden
- juridiskt stöd

En mycket stor andel av de frågor som ställs till Skolverkets upplysningstjänst är relaterade till lärarlegitimationer, det rör sig om ca 50 procent av den samlade volymen. Myndigheten har därför förstärkt upplysningstjänsten med 12 personer för att kunna möta denna efterfrågan och hålla en god servicenivå. Skolverket har även förstärkt den juridiska funktionen under året med 9 medarbetare.

Övrigt

I övrigt ingår kostnader för:

- ökade lokalkostnader med anledning av att personalstyrkan ökat kraftigt
- rekrytering
- kontorsutrustning, datorer, telefoner etc.

Skolverket har som tidigare redovisats nödgats bereda plats för en kraftig bemanningsökning av lärarlegitimationsprojekt under 2013 vilket gjort att tre av Skolverkets enheter tillfälligtvis har flyttats ut från Skolverkets ordinarie lokaler till andra tillfälliga lokaler. Detta har medfört både stora ansträngningar och kostnader för myndigheten, kostnader som belastar hela 2013. För att hantera det omfattande rekryteringsbehovet har Skolverket i stor utsträckning använt sig av rekryteringskonsulter och som en följd av den omfattande bemanningsökningen har myndigheten haft relativt stora initiala anskaffningskostnader för kontorsutrustning, datorer och telefoner.

Kostnader

		Budget	Utfall 130919	Prognos
Handläggning		97 408 000	67 800 000	92 200 000
Information		10 592 000	6 487 000	10 150 000
IT	Förvaltning	9 350 000	5 948 000	8 000 000
	Utveckling	15 000 000	8 170 000	14 000 000
Övrigt	Lokaler	12 400 000	8 876 000	12 400 000
	Rekrytering	750 000	800 000	800 000
	Kontorsutrustning, datorer, telefoner	500 000	211 000	300 000
		146 000 000	98 292 000	137 850 000

Prognos

Skolverket har tidigare bedömt att i princip hela villkoret om 146 000 000 kommer att förbrukas under 2013. I den förra redovisningen bedömdes att 139 000 000 - 142 000 000 av anslaget skulle förbrukas. I nuläget ser Skolverket att kostnaderna troligen blir lägre än så och bedömer att myndigheten kommer att förbruka ca 138 000 000 - 139 000 000 av anslaget under 2013.

Kostnadsuppskattning och prognos 2014

Skolverket bedömer, som tidigare beskrivits, att myndigheten i slutet av 2013 har hanterat ca 160 000 ansökningar. Detta är 10 000 fler än vad som redovisades vid tidigare tillfälle. Det är även fortsättningsvis vanskligt att dra slutsatser och göra bedömningar om antalet ansökningar som kommer att göras under 2014. Skolverket håller därför huvudsakligen fast vid tidigare gjorda bedömningar som presenterats i budgetunderlaget för 2014-2016 (Dnr 2013:00209) eftersom det inte möjligt att göra några mer kvalificerade bedömningar än vad som redan gjorts. Skolverket har inte heller någon ny kunskap som gör att det är möjligt att göra några andra prognoser än vad som redan lämnats kring hur många som kan komma att ansöka, eller begära omprövning av redan meddelade beslut, med anledning av de nya bestämmelserna som träder i kraft i december.

På Skolverkets vägnar

Anna Ekström
Generaldirektör

Niclas Westin
Enhetschef

I ärendets slutliga handläggning har Annette Lilliestierna, Camilla Thinsz Fjellström, Erik Nilsson, Eva Lindgren, Helén Ängmo, Jonas Nordström, Kjell Hedwall och Staffan Lundh i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.